

כלכלה בדרך הקלה

ספר תרגול במיקרו כלכלה

סטודנטים יקרים

לפניכם ספר תרגילים בקורס מבוא למיקרו כלכלה. הספר הוא חלק מפרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ במקצוע זה, המועבר ברשת האינטרנט On-line. הקורס באתר כולל פתרונות מלאים לספר התרגילים.

הפתרונות מוגשים בסרטוני וידאו המלווים בהסבר קולי, כך שאתם רואים את התהליכים בצורה מובנית, שיטתית ופשוטה, ממש כפי שנעשה בשיעור פרטי.

את הקורס בנה מר עופר לוי, מרצה מבוקש ומחבר סדרת הספרים "כלכלה בדרך הקלה" במקצועות מיקרו כלכלה, מאקרו כלכלה ותורת המחירים, אשר לימד אלפי סטודנטים מרוצים.

אז אם אתם עסוקים מידי בעבודה, סובלים מלקויות למידה, רוצים להצטיין או פשוט אוהבים ללמוד בשקט בבית, אנחנו מזמינים אתכם לחוויית לימודים יוצאת דופן וחדשה לחלוטין, היכנסו עכשיו לאתר

אנו מאחלים לכם הצלחה מלאה בבחינות

צוות האתר GooL

גול, בשביל התירגול!

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

פרק ראשון: עקומת תמורה ומסחר בינלאומי

הנחת יסוד: עקומת התמורה קמורה (רגילה), אלא אם נאמר אחרת.

1.1. להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:

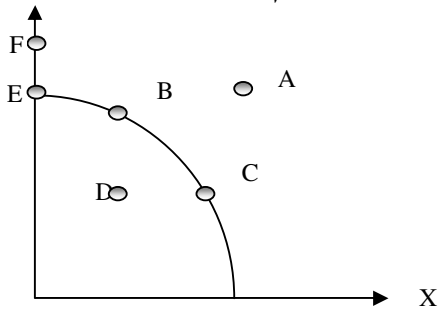
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם תקטן האבטלה במשק.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק יעבור ממצב לא יעיל למצב יעיל.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור אחד המוצרים.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יקטן מספר העובדים.
- עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק יקבל מענק מאחד המוצרים.

1.2. משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות לגבי המשק כאשר

הוא מייצר משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה:

- המשק מייצר באופן יעיל ולכן הגדלת הייצור של מוצר X מחייבת ויתור על מוצר Y.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור כל אחד מן המוצרים יכולה להיות חיובית או אפס.
- המשק מייצר באופן יעיל ולכן ניתן להגדיל את הייצור של מוצר אחד מבלי להקטין את הייצור של המוצר השני.
- על מנת להגדיל ייצור מוצר X אפשר להעביר עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

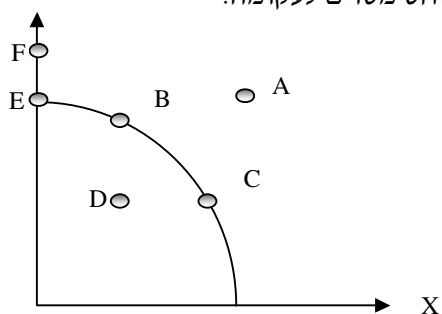
1.3. להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה.

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- הייצור בנקודה E אינו יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה A יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה C יעיל יותר מהייצור בנקודה B.
- הייצור בנקודה D יעיל יותר מהייצור בנקודה B.

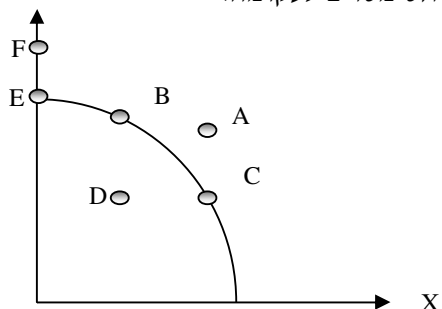
1.4. להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה.

להלן מספר טענות לגבי התרשים :

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות E ו D.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות B ו C.
- ג. במעבר מנקודה D לנקודה B, ניתן להגדיל את ייצור מוצר Y רק ע"י ויתור על מוצר X.
- ד. במעבר מנקודה C לנקודה B, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

1.5. להלן תרשים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה.

להלן מספר טענות לגבי התרשים :

- א. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X יכול לאפשר למשק לייצר בנקודה F.
- ב. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- ג. אם, במצב המוצא, המשק מייצר בנקודה E, אזי שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- ד. מענק שהמשק מקבל ממוצר X יכול להביא את המשק לייצר בנקודה A.

1.6. להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה :

- א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומת התמורה.
- ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
- ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופן יעיל.
- ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שניתן להגדיל את התפוקה של מוצר אחד ללא ויתור על המוצר השני.

1.7. להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה של משק בעל גורם ייצור יחיד (עבודה). איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

- א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומת התמורה.
- ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
- ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופן יעיל.
- ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת מוצר נוספת היא חיובית.

1.8. משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות :

- א. אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
- ב. אם המשק מייצר כמויות שוות משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
- ג. אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X שווה 1, אם המשק מייצר רק את מוצר X.
- ד. אם המשק מייצר כמויות שוות משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1, רק אם עקומת התמורה ליניארית.

1.9. במשק הישראלי מייצרים מוצרי מזון ומוצרי בידור. כעת החליטו להעביר חלק מן הפועלים מייצור מזון לייצור מוצרי בידור. התברר שתפוקת מוצרי הבידור גדלה בעוד תפוקת מוצרי המזון לא השתנתה. איזו מן הטענות הבאות המתייחסת למעבר הפועלים אינה נכונה :

- א. במצב המוצא, הייצור במשק לא היה יעיל.
- ב. התפוקה השולית של הפועלים שהועברו הייתה חיובית בשני המוצרים.
- ג. התפוקה השולית של הפועלים שהועברו הייתה חיובית בייצור מוצרי בידור ואפס בייצור מוצרי מזון.
- ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצרי בידור הייתה אפס.

- 1.10.** אם ידוע שהמשק מייצר תמיד כמויות חיוביות משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה, אזי:
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית בייצור שני המוצרים גדולה מאפס.
 - אם בנוסף נתון שהמשק מייצר כמות שווה משני המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה ל-1.
 - אם בנוסף נתון שחלק מגורמי הייצור אינם מועסקים, אזי המשק אינו מייצר ביעילות.
 - גידול בכמות של אחד מגורמי הייצור יביא בהכרח לגידול בכמות המיוצרת ממוצר Y .

- 1.11.** משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. ידוע שהתפוקה השולית של העובדים קבועה בשני המוצרים. איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה:
- עקומת התמורה של המשק ליניארית.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושווה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר Y .
 - אם הכמויות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים שוות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה ל-1.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה להוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X .

1.12. להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה:

- אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה ליניארית.
- רק אם התפוקה השולית של גורם הייצור חיובית ופוחתת בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קמורה (רגילה).
- אם קיימים שני גורמי ייצור שונים והתפוקה השולית של שני גורמי הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עקומת התמורה תהיה קו שבור בעל שני קטעים.
 - רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - טענות 1 ו-2 נכונות.

פרק ב: פונקציות ייצור (הקשר בין תפוקה שולית לתפוקה ממוצעת)

2.1. להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעילה (הניחו שחוק התפוקה שולית הפוחתת מתקיים):

- א. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית חיובית.
- ב. כדאי להעסיק פועל עד שתפוקתו השולית שווה אפס.
- ג. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית אינה פוחתת.
- ד. כדאי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית גבוהה או שווה לשכר שלו.

2.2. להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעילה (הניחו שחוק התפוקה שולית הפוחתת מתקיים):

- א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים (שדות) בלבד מקטין את התפוקה השולית שלהם ומגדיל את התפוקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ב. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים (שדות) בלבד מגדיל את התפוקה השולית שלהם ומקטין את התפוקה השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ג. תפוקתו השולית של גורם הייצור הקבוע (שדה או מכונה) שווה לתפוקתו השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
- ד. כל הטענות אינן נכונות.

2.3. משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים

- (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת. להלן מספר טענות:
- א. גידול במספר הפועלים יקטין את התפוקה הכוללת.
- ב. גידול במספר המכונות יקטין את התפוקה הכוללת.
- ג. גידול במספר המכונות והפועלים בו זמנית יקטין את התפוקה השולית של שניהם.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

2.4. להלן פונקציית הייצור של שדה חיטה המצוי בבעלותו של בעל שדה יחיד.

מספר פועלים	תפוקה כוללת בק"ג ביום עבודה
1	80
2	150
3	210
4	260
5	300
6	290

בעל השדה יכול להעסיק פועלים בשכר של 200 ₪ ליום. ק"ג חיטה נמכר בשוק החופשי בסך של 5 ₪ לק"ג. מכאן ש:

- א. כדאי לבעל השדה להעסיק 4 פועלים.
- ב. רווחי בעל השדה יהיו 600 ₪ ליום עבודה.
- ג. התפוקה השולית של הפועלים עולה ואחר כך פוחתת.
- ד. ההוצאה השולית לייצור ק"ג חיטה עולה עם גידול בתפוקה.

2.5. בקיבוץ חרמש יש 10 שדות מסוג א' ו-10 שדות מסוג ב'. בכל שדה ניתן לגדל חיטה בלבד. להלן יכולת הייצור של כל שדה בשנה חקלאית. בקיבוץ יש 50 חברים המסוגלים לעבוד בשדות.

מספר פועלים	שדה א' - תפוקה כוללת בטון	שדה ב' - תפוקה כוללת בטון
1	80	65
2	150	110
3	210	150
4	260	180
5	300	200
6	290	210

- א. התפוקה הכוללת של המשק היא 3,050 טון חיטה ;
 ב. התפוקה השולית של הפועלים היא 60 טון חיטה.
 ג. אם מחיר טון חיטה שווה 50 ש"ח, אזי שכר הפועלים הוא 50 ש"ח.
 ד. התפוקה השולית של שדה ב' הוא 20 טון חיטה.

2.6. קיבוץ חרמש, מהשאלה הקודמת, הכשיר את שדות ב' לגידול של כותנה. ידוע שמחיר טון חיטה הוא 500 ש"ח ומחיר טון כותנה הוא 1,000 ש"ח.

- א. ערך התפוקה הכוללת של המשק הוא 200,000 ש"ח ;
 ב. ערך התפוקה השולית של הפועלים הוא 40,000 ש"ח.
 ג. כל החברים יועסקו בגידול כותנה.
 ד. שכרו של כל חבר הוא 35,000 ש"ח.

2.7. קיבוץ חרמש, שאינו יורד מהכותרות, מקבל הצעה מהקיבוץ השכן לקבל שדה נוסף, שבו ניתן לגדל כותנה (בנוסף לשדות ב' שהוכשרו לעניין בשאלה 2). בתמורה מבקש הקיבוץ השכן לקבל חבר אחד מקיבוץ חרמש, שיעבוד אצלו וכן סכום כסף נוסף.

- א. העיסקה, בכל מקרה, אינה כדאית לקיבוץ חרמש.
 ב. העיסקה, בכל מקרה, כדאית לקיבוץ חרמש.
 ג. העיסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכסף יהיה נמוך מ-10,000 ש"ח.
 ד. העיסקה רווחית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכסף יהיה נמוך מ-20,000 ש"ח.

2.8. ליצרן מכונות לעיבוד לוחות עץ, מכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן. שכר כל פועל במשק - 100 ש"ח ליום עבודה והתשלום המתקבל בגין עיבוד לוח הוא 20 ש"ח.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר לוחות ביום	מכונה ב' – מספר לוחות ביום	מכונה ג' – מספר לוחות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

איזו מהטענות **אינה נכונה** :

- היצרן יעסיק 10 פועלים ;
- היצרן יהיה מוכן להחכיר את כל המכונות תמורת 650 ש"ח.
- היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 240 ש"ח לפחות.
- התפוקה השולית של הפועלים פוחתת בכל המכונות.

2.9. יצרן המייצר את מוצר X, בעל 2 מכונות עם יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.

תשומת עבודה	מכונה א'	מכונה ב'
1	24	26
2	36	48
3	44	66
4	50	80

נתון שמחיר מוצר X בשוק הוא 10 ש"ח ושכר הפועלים הוא 200 ש"ח.

- היצרן יעסיק 4 פועלים.
- היצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה ב' תמורת מכונה א' נוספת ו-50 ש"ח.
- היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 30 ש"ח לפחות.
- החלפת מכונה א' במכונה מסוג ב' כדאית, רק אם עלות ההחלפה נמוכה מ-50 ש"ח.

2.10. בהמשך לנתוני השאלה הקודמת

הממשלה החליטה לסבסד את השכר למעסיקים ב 25%. מכאן ש :

- א. היצרן יעסיק 3 פועלים.
- ב. רווחי היצרן יגדלו ב- 150%.
- ג. היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 100 ש"ח לפחות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

2.11. מפעל מייצר בתנאי תפוקה שולית פוחתת מההתחלה עם גידול בתפוקה. להלן מספר טענות :

- א. התפוקה הממוצעת פוחתת עם גידול בתפוקה וגבוהה מהתפוקה השולית מעבר לעובד הראשון.
- ב. התפוקה הממוצעת קבועה.
- ג. הגדלת מספר העובדים פי 2 תגדיל את התפוקה פי 2.
- ד. הקטנת מספר העובדים ב 50% תקטין את התפוקה הכוללת ביותר מ- 50%.

2.12. מפעל מייצר בתנאי תפוקה שולית עולה בהתחלה עד לשלושה עובדים ולאחר מכן פוחתת ככל

- שהתפוקה גדלה. להלן מספר טענות :
- א. התפוקה הממוצעת עולה גם כן עד לשלושה עובדים ופוחתת לאחר מכן.
- ב. התפוקה הממוצעת קבועה.
- ג. הגדלת מספר העובדים משלושה עובדים לשישה עובדים תגדיל את התפוקה בפחות מפי 2.
- ד. התפוקה השולית של העובד הרביעי יכולה להיות גבוהה יותר מהתפוקה השולית של העובד השני.

2.13. בעיירה פלדטאון יש 10 קווי ייצור פלדה מסוג א' ועוד 8 קווי ייצור פלדה מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעלים משלו. בעיירה יש 38 פועלים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות.

תפוקה בטונות קו ייצור ב'	תפוקה בטונות קו ייצור א'	תשומת עבודה לשנה
12	11	1
22	18	2
30	24	3
32	29	4
31	32	5

- התפוקה השולית של הפועלים היא 10 טון פלדה.
- רווחי בעלי קו מסוג א' הם 5 טון פלדה.
- רווחי בעלי קו מסוג ב' הם 6 טון פלדה.
- התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 9 טון פלדה.

2.14. בעיר סווטש יש 100 קווי ייצור שעונים מסוג א' ועוד 50 קווי ייצור שעונים מסוג ב'. לכל קו ייצור יש בעלים משלו. בעיירה יש 280 פועלים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. כל שעון נמכר בשוק במחיר של \$100. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות.

תפוקה ביחידות קו ייצור ב'	תפוקה ביחידות קו ייצור א'	תשומת עבודה לשנה
120	110	1
220	180	2
250	240	3
270	250	4
280	260	5

- התפוקה השולית של הפועלים היא 120 שעונים.
- רווחי בעלי קו מסוג א' הם \$ 4000.
- רווחי בעלי קו מסוג ב' הם \$1500.
- התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' היא 70 שעונים.

2.15. בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, ידוע שכתוצאה משריפה נהרסו 15 קווי ייצור מסוג ב'. כתוצאה מכך :

- א. התפוקה השולית של הפועלים תגדל.
- ב. רווחי בעלי קו מסוג א' לא ישתנו.
- ג. רווחי בעלי קו מסוג ב' לא ישתנו.
- ד. התפוקה השולית של קו ייצור מסוג ב' תגדל.

2.16. לרשות המשק יש 3 מכונות לייצור בובות עץ. המכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן. במשק יש 6 פועלים.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר בובות ביום	מכונה ב' – מספר בובות ביום	מכונה ג' – מספר בובות ביום
1	12	15	8
2	20	25	14
3	27	30	19
4	32	31	23
5	33	31	26

בהינתן שהמשק מקצה באופן יעיל את הפועלים :

- א. היצרן יעסיק 2 פועלים בכל אחת מהמכונות.
- ב. היצרן יהיה מוכן להחליף מכונה מסוג א' במכונה מסוג ב'.
- ג. היצרן יהיה מוכן להחליף מכונה מסוג ג' במכונה מסוג ב' ולשלם בנוסף עוד 12 בובות עץ.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

2.17. במפעל טקסטיל קיימים שלושה סוגים של מכוונות לייצור חולצות. לרשות המפעל 10 מכוונות מכל סוג. שכר הפועלים הוא 450 ₪ ליום עבודה. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. עלות הבד לייצור כל חולצה היא 45 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר חולצות ביום	מכונה ג' – מספר חולצות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

בהינתן שהמשק מקצה באופן יעיל את הפועלים:

- א. במפעל יועסקו 100 פועלים.
- ב. הרווח של המפעל יהיה 18,750 ₪.
- ג. התפוקה של המפעל היא 670 חולצות.
- ד. טענות א' וג' נכונות.

הנתונים הבאים נוגעים לשאלות 19-21:

במפעל טקסטיל קיימים שלושה סוגים של מכוונות: מכונה מסוג א' מייצרת חולצות, מכונה מסוג ב' מייצרת מכנסיים ומכונה מסוג ג' מייצרת חצאיות. לרשות המפעל 10 מכוונות מכל סוג. ידוע שעומדים לרשות המפעל 45 פועלים. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. מחיר מכנסיים בשוק הוא 100 ₪. מחיר חצאית בשוק הוא 150 ₪.

תשומת עבודה	מכונה א' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר מכנסיים ביום	מכונה ג' – מספר חצאיות ביום
1	12	15	8
2	20	25	15
3	27	30	21
4	32	31	24
5	33	31	26

להלן שלוש שאלות הנוגעות לנתונים הנ"ל:

2.18. בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

א. המפעל ייצר 120 חולצות, 200 מכנסיים ו-150 חצאיות.

ב. שכר הפועלים יהיה 1,000 ₪.

ג. הפידיון הכולל של המפעל יהיה 56,900 ש"ח.

ד. הרווח הכולל של המפעל יהיה 10,000 ₪.

2.19. בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

א. המפעל ירוויח יותר אם יעמדו לרשותו עוד 5 פועלים.

ב. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג א' היו מרוויחים 440 ₪.

ג. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג ב' היו מרוויחים 500 ₪.

ד. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסוג ג' היו מרוויחים 250 ₪.

2.20. בהינתן שהמפעל מקצה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :

א. אם הממשלה תתן סובסידיה של 10 ₪ לכל זוג מכנסיים, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.

ב. אם הממשלה תתן סובסידיה של 10 ₪ לכל חולצה, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.

ג. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפוקה השולית של הפועלים, העובדים על מכונה ב' בשיעור של 10%, אזי תשתנה ההקצאה במפעל.

ד. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפוקה השולית של הפועלים בכל המכונות ב' בשיעור של 10%, אזי לא תשתנה ההקצאה במפעל.

2.21. במשק הפועל בתנאי תחרות משוכללת, שבו השכר משולם ביחידות תפוקה, כדאי להעסיק פועלים כל עוד :

א. תפוקתם השולית עולה.

ב. תפוקתם השולית חיובית.

ג. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לשכר שלהם.

ד. תפוקתם השולית גבוהה או שווה לעלות השולית לייצור המוצר.

2.22. משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת. להלן מספר טענות :

א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).

ב. גידול במספר גורמי הייצור המשתנים ללא שינוי במספר גורמי הייצור הקבועים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).

ג. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של גורמי הייצור המשתנים ויקטין את התפוקה השולית של גורמי הייצור הקבועים.

ד. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את הרווחים של בעלי ההון (הבעלים של גורמי הייצור הקבועים).

2.23. להלן פונקציית הייצור של מכונה לייצור נעליים כפונקציה של מספר הפועלים המועסקים בה בחודש עבודה.

מספר פועלים	תפוקה כוללת של זוגות נעליים
1	80
2	190
3	290
4	350
5	400
6	420

שכר פועל במשק הוא 7000 ₪ לחודש. מחיר נעליים בשוק הוא 100 ₪ לזוג. בעל המפעל שילם מראש בתחילת השנה שכר דירה חודשי בסך 2,000 ₪ לחודש. מכאן ש:

- התפוקה הכוללת תהיה 420 זוגות נעליים בחודש.
- המפעל יעסיק 5 פועלים.
- ההוצאה השולית לייצור זוג נעליים עולה כל הזמן.
- רווחי בעל המפעל יהיו 6,000 ₪ לחודש.

פרק ג: מבנה הוצאות היצרן

3.1. 12 בעל גלידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ₪. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ₪ והוצאות חומרי הגלם הן בסך 2,000 ₪ לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ₪ והחווזה נחתם לשנתיים וכל התשלום שולם מראש ללא אפשרות להחזר. להלן מספר טענות:

- א. בעל הגלידריה יחליט לייצר בטווח הקצר ובטווח הארוך.
- ב. בעל הגלידריה יסגור אותה מיד.
- ג. התייקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת הגלידריה מיד.
- ד. אין מספיק נתונים כדי לקבוע.

3.2. מפעל מייצר גרביים. הרי טבלה המציגה את התפוקה לפי מספר הפועלים שמוצבים בחודש עבודה:

מספר פועלים	תפוקה כוללת	הוצאות משתנות
1	800	8000
2	1200	10400
3	1400	12400
4	1500	13600
5	1550	14600

נתון שמחיר גרביים בשוק הינו 12 ₪. המפעל משלם אגרות שנתיות ומיסים בסך 5000 ₪ לחודש.

- א. הציגו את ההוצאה הכוללת, וההוצאה השולית של המפעל בכל רמת תפוקה.
- ב. כמה יחידות ייצר המפעל בטווח הקצר ובטווח הארוך?
- ג. מה יקרה לתשובה של סעיף ב', אם מחיר חולצה ירד ל 11 ₪?
- ד. מה יקרה לתשובה של סעיף ב', אם האגרות והמיסים יוקטנו ל 4000 ₪?

3.3. מפעל מייצר חולצות. הרי טבלה המציגה את התפוקה לפי מספר הפועלים שמוצבים בחודש עבודה:

מספר פועלים	תפוקה כוללת
1	80
2	120
3	140
4	150
5	155

- נתון שמחיר חולצה בשוק הינו 100 ₪. עלות העסקת פועל (שכר עבודה) לחודש עבודה היא 2000 ₪. המפעל משלם אגרות שנתיות ומיסים בסך 7000 ₪ לחודש.
- א. הציגו את העלות הכוללת, העלות המשתנה, העלות השולית של היצרן בכל רמת תפוקה.
- ב. כמה יחידות ייצר המשק בטווח הקצר ובטווח הארוך?
- ג. מה יקרה לתשובה של סעיף ב', אם מחיר חולצה יעלה ל 200 ₪?
- ד. מה יקרה לתשובה של סעיף ב', אם האגרות והמיסים יוגדלו ל 9000 ₪?

3.4. 16 נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

תפוקה	Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ עלויות	TC	46	71	91	110	131	153	178	210

- מחיר השוק הוא 25 ₪. מכאן ש:
- א. הפירמה לא תייצר כלל.
- ב. הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
- ג. הפירמה תייצר 7 יחידות בטווח הארוך והקצר.
- ד. הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכן היא תייצר 2 יחידות.
- ה. הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שהעלות השולית זהה ושווה למחיר השוק בשני המיקרים.

3.5. 17 בשוק המוצר קיים מצב של תחרות משוכללת. חברה חתמה על חוזה לשכירת המפעל למשך שנה. דמי השכירות הם 150,000 ₪ לחודש. להלן ההוצאות החודשיות של הפירמה :

כמות	1	2	3	4	5
סך ההוצאות המשתנות	12,000	36,000	72,000	144,000	244,000

מחיר השוק עלה ל- 72,000 שקלים ליחידה. כתוצאה מכך :

- א. הפירמה תייצר 3 יחידות ותשווה בין מחיר השוק לסך ההוצאות המשתנות.
- ב. הרווח של הפירמה בטווח הקצר (הרווח התפעולי) יהיה 96,000 ₪.
- ג. הרווח הכולל של הפירמה הוא מינוס 6,000 ₪ (כלומר הפסד), ולכן הפירמה תייצר בטווח הקצר, אך תצא מהענף בטווח הארוך.
- ד. הפירמה תייצר בטווח הארוך.

פרק ד: שיווי משקל בתחרות משוכללת

(כולל מוצרים משלימים ותחליפיים)

שאלות אלו לקוחות מתוך מאגר שאלות שחלקו אינו בחומר הלימוד שלכם. לכן ציינו אילו שאלות לא רלוונטיות ואין לצפות בפתרון שלהן באתר.

4.1. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?

- א. שיפור טכנולוגי.
- ב. עלייה במחיר חומרי הגלם.
- ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
- ד. גידול במספר היצרנים.

4.2. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?

- א. גידול בתפוקה השולית של הפועלים.
- ב. התייקרות של ההוצאות הקבועות.
- ג. ירידה במחיר מוצר משלים.
- ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
- ה. גידול במספר היצרנים.

4.3. להלן מספר טענות על עקומת הביקוש. איזו מהן נכונה:

- א. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ב. אם הביקוש קשיח לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ג. אם הביקוש גמיש לחלוטין, אזי הצרכנים מוכנים לשלם סכום קבוע עבור כל כמות.
- ד. אם הביקוש בעל גמישות יחידתית, אזי הצרכנים מוכנים לקנות כמות קבועה בכל מחיר.

4.4. להלן מספר טענות על עקומת ההיצע. איזו מהן **אינה** נכונה:

- א. אם ההיצע גמיש לחלוטין, התפוקה השולית קבועה.
- ב. אם ההיצע גמיש לחלוטין, אזי היצרנים מוכנים להציע כמות מסוימת בכל מחיר.
- ג. אם ההיצע עולה משמאל לימין, אזי התפוקה השולית פוחתת.
- ד. אם ההיצע בעל גמישות יחידתית, אזי עקומת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים.

4.5. להלן מספר טענות על שיווי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה:

- א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
- ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
- ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנועה על הביקוש.
- ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשיווי משקל.

4.6. שינוי בענף X גרם לכך שהמחיר ירד והכמות לא השתנתה. מה יכול להיות הסבר אפשרי לכך:

- א. עקומות הביקוש וההיצע רגילות.
- ב. עקומות הביקוש רגילה ועקומות ההיצע קשיחה לחלוטין.
- ג. עקומות הביקוש רגילה ועקומות ההיצע גמישה לחלוטין.
- ד. עקומות הביקוש גמישה לחלוטין ועקומות ההיצע רגילה.

4.7. בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת. אלו מהמיקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:

1. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
2. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מוזל.
3. אם שכר הפועלים מוזל, ומחיר מוצר משלים מתייקר.

- א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
- ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
- ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.
- ד. כל המיקרים יכולים להסביר את השינוי.

4.8. משק מייצר שני מוצרים (X ו- Y). במצב הנוכחי תפוקתם השולית של העובדים בענף Y היא 500 יחידות, ובענף X היא 400 יחידות. מחירו של מוצר Y הוא 6 ש"ח ושל מוצר X הוא 5 ש"ח.

- א. המשק מצוי בשיווי משקל תחרותי.
- ב. לקבלת שיווי משקל תחרותי יעברו עובדים מענף X לענף Y .
- ג. אם מחירו של מוצר Y ירד ל-3.5 ש"ח, יעברו עובדים מענף X לענף Y .
- ד. אם מחירו של מוצר X יעלה ל-7.5 ש"ח, יעברו עובדים מענף X לענף Y .

4.9. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.10. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.11. מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X , במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי, לפני כניסת הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר ליצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-300 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

4.12. מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. כעת נוספו צרכנים נוספים המעוניינים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי. במקביל נוספו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.

ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-100 יחידות.

ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.

ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

4.13. יצרן מוצר X פועל בתחרות משוכללת. ידוע שהיצרן מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ש"ח במחיר המוצר.

א. רווחי היצרן יגדלו ב 8,000 ש"ח.

ב. רווחי היצרן יגדלו ביותר מ-8,000 ש"ח.

ג. אם ידוע שבשיווי משקל החדש, היצרן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ש"ח.

ד. אם היצרן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא יעבור לרווח.

4.14. מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y עלה. מה מהמיקרים הבאים יכול להסביר את השינויים:

א. המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X .

ב. המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.

ג. המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X .

ד. המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X .

4.15. ירידה במחירי ביטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחליפי לרכב פרטי). מה תהיה ההשפעה?

א. מחירי הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.

ב. מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.

ג. מחירי הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסיעה במוניות ירדו.

ד. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

4.16. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.17. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.18. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.19. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.20. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.21. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.22. שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.23. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים ירדה והמוצר נחות עבורם.
 - שכר העבודה של הפועלים בייצור X עלה.
- איזה מהשינויים הבאים **אינו אפשרי** :
- א. מחיר מוצר X עלה.
 - ב. מחיר מוצר X ירד.
 - ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
 - ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.24. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נורמלי עבורם.
 - שכר העבודה של הפועלים בייצור X ירד.
- איזה מהשינויים הבאים **אינו אפשרי** :
- א. מחיר מוצר X עלה.
 - ב. מחיר מוצר X ירד.
 - ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
 - ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.25. בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- מוצר תחליפי למוצר X הוזל בזכות עלייה בהיצע שלו.
 - חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X .
- איזה מהשינויים הבאים **אינו אפשרי** :
- א. מחיר מוצר X עלה.
 - ב. מחיר מוצר X ירד.
 - ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
 - ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.26. בשוק הגלידה חלו השינויים הבאים :

- פירות משומרים שהם מוצר משלים לגלידה התייקרו עקב ירידה בהיצע שלהם.
 - חלה התייקרות בעלות החלב (חומר הגלם בייצור גלידה).
- איזה מהשינויים הבאים **אינו אפשרי** :
- א. מחיר מוצר X עלה.
 - ב. מחיר מוצר X ירד.
 - ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
 - ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

4.27. בשוק הנעליים יש עקומות היצע וביקוש רגילות. בשוק הנעליים חלו השינויים הבאים:

- הכנסת הצרכנים עלתה.

- עלה מחיר סוליות הנעליים.

ידוע שכתוצאה משינויים אלו ירד מחיר הנעליים. מכאן ש:

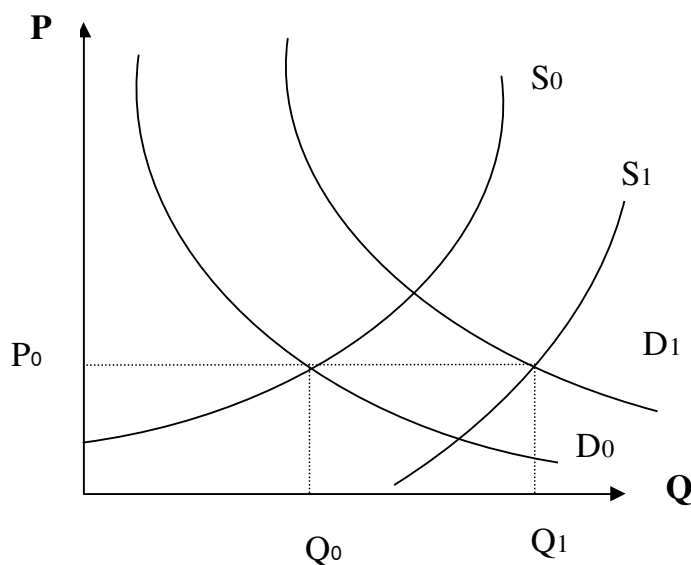
א. נעליים הם מוצר נורמלי עבור הצרכנים.

ב. נעליים הם מוצר נייטרלי עבור הצרכנים.

ג. נעליים הם מוצר נחות עבור הצרכנים.

ד. לא ניתן לדעת אם הנעליים הם מוצר נורמלי, נייטרלי או נחות, ללא מידע על הכמות.

4.28. נתון התרשים הבא:

עקומות ההיצע והביקוש הראשוניות הן S_0 , D_0 . ואילו לאחר השינוי, עקומות ההיצע והביקוש הן S_1 , D_1 . מהו ההסבר האפשרי לשינויים המוצגים בתרשים:

א. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר.

ב. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר ובמקביל חלה עלייה במחיר מוצר תחליפי.

ג. חלה עלייה בהכנסת הצרכנים ובמקביל חלה עלייה בעלות חומרי הגלם.

ד. חלה ירידה במחיר מוצר משלים ובמקביל חלה עלייה בשכר העובדים בענף זה.

4.29. בענף בו מתקיימת תחרות משוכללת יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים. פונקציית

הביקוש של כל צרכן היא $P=1000-10q$ ופונקציית ההיצע של כל יצרן היא $P=20q$. כעת הצטרפו

לענף 100 צרכנים נוספים בעלי פונקציית ביקוש $P=1000-20q$. להלן מספר טענות:

1. בשיווי המשקל המקורי, המחיר היה 500 ₪.

2. בשיווי המשקל החדש, המחיר עלה ב 20%.

3. רווחי יצרן בודד במצב החדש שווים 9,000 ₪.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

- א. רק טענות א' ובי' נכונות.
- ב. רק טענות א' וג' נכונות.
- ג. רק טענות ב' וג' נכונות.
- ד. כל הטענות נכונות.

4.30. בענף בו מתקיימת תחרות משוכללת יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים. פונקציית הביקוש של כל צרכן היא $P=1200-10q$ ופונקציית ההיצע של כל יצרן היא $P=20q$. כעת הצטרפו לענף יצרנים נוספים בעלי פונקציית היצע זהה לפונקציית היצע של היצרנים הותיקים. כתוצאה משינוי זה ירד מחיר השוק ב-20%. מכאן שמספר היצרנים החדש הוא:

- א. 400.
- ב. 300.
- ג. 500.
- ד. 600.

- 4.31.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.32.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.33.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.34.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.35.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.36.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

4.37. בשוק הנופשים באילת יש שני סוגי צרכנים: עשירים ועניים. ידוע שנופש באילת הוא מוצר נורמלי עבור העניים ומוצר נייטראלי עבור העשירים. בזכות צמיחה במשק גדלה ההכנסה של כל הפרטים במשק. ידוע שעקומות הביקוש וההיצע רגילות. מכאן ש:

- א. מחיר נופש באילת יעלה וגם העשירים וגם העניים ירכשו יותר נופשים באילת.
- ב. העניים ירכשו יותר נופשים באילת והעשירים ירכשו פחות נופשים, כך שסה"כ הנופשים באילת לא ישתנה.
- ג. סך ההוצאות של העניים והעשירים על חופשות באילת יגדלו.
- ד. סך הכנסות בתי המלון באילת יגדלו, אך לא ניתן לדעת מה קרה להוצאות העשירים ללא מידע על גמישות הביקוש שלהם.

- 4.38.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.
- 4.39.** שאלה זו אינה בחומר הלימוד שלכם.

פרק ה: התערבות ממשלה – מס / סובסידיה

(כולל מחיר מינימום ומחיר מקסימום)

לתשומת לבכם, השאלות בפרק הזה ברמה קצת יותר גבוהה ממה שאתם צריכים, אז לא להיבהל. מי שיבין חצי ממנו יוכל להוציא את כל הנקודות בבחינה.

5.1. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ₪. מכאן ש:

- א. רק היצרנים יהנו מהסובסידיה.
- ב. המחיר ליצרן ולצרכן יירד.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיינה גבוהות מ 10,000 ₪.
- ד. המחיר לצרכן יירד ב- 10 ₪ בדיוק.

5.2. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
- ב. ככל שעקומת הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
- ג. ככל שעקומת ההיצע גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
- ד. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
- ה. השינוי במחירים אינו תלוי בגמישויות של עקומות ההיצע והביקוש.

5.3. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. אם הממשלה תתן את הסובסידיה לצרכנים יתקבל שיווי משקל שונה.
- ב. אם עקומת ההיצע גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- ד. אם עקומת ההיצע קשיחה לחלוטין, המחיר ליצרן לא ישתנה.
- ה. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.

5.4. נתון שבשיווי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ש"ח. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ש"ח.

- א. אם עקומות הביקוש וההיצע רגילות, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן גבוהה מ-10 ₪. במקרה כזה, העלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
- ב. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ש"ח בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
- ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ש"ח בדיוק,

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.

- ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ש"ח ולתת ליצרן סובסידיה של 10 ש"ח ליחידה.
- 5.5. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. עקומת הביקוש היא $P=250-5Q$. עקומת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. במצב המוצא, מחיר שיווי משקל הוא 125 ש"ח. הממשלה נתנה ליצרנים סובסידיה שהורידה את מחיר המוצר לצרכן ב-20%. מכאן ש:
- המחיר ליצרן (לאחר הסובסידיה) יעלה ב-25%.
 - הכמות המיוצרת בשיווי המשקל החדש תגדל ב-20%.
 - הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו בגובה 1,250 ש"ח.
 - אם הממשלה הייתה קובעת מחיר מקסימום של 75 ש"ח, הייתה נדרשת סובסידיה של 75 ש"ח.

- 5.6. הצרכנים מוכנים להוציא סכום קבוע לצפייה בסרטי קולנוע ישראליים. ידוע שהיצע הסרטים עולה משמאל לימין. המחיר בשיווי משקל הוא 33 ש"ח והכמות הנרכשת היא 10,000 כרטיסים בחודש. המועצה לעידוד הקולנוע הישראלי החליטה לתת סובסידיה לבתי הקולנוע, כך שהמחיר לצרכן בשיווי משקל ירד ל-30 ש"ח. תקציב הסובסידיה הדרוש הוא:
- 33,000 ש"ח בחודש.
 - יותר מ-33,000 ש"ח בחודש.
 - לא ניתן לומר בוודאות.
 - פחות מ-33,000 ש"ח בחודש.

- 5.7. בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים: מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה לסבסד את רכישת המוצר ע"י המוסדות הציבוריים. כתוצאה מכך:
- הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל בפחות מאשר הכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
 - המחיר לצרכנים הפרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
 - המחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
 - הקיטון בכמות הנרכשת ע"י הצרכנים הפרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.

- 5.8. בשוק X , עקומות ביקוש והיצע רגילות. הממשלה מחליטה לקבוע מחיר מינימום. לשם כך היא בוחנת שתי דרכים לתמוך בשמירה על מחיר המינימום:
- סובסידיה ליצרן על כל יחידה מיוצרת.
 - קניית עודפים.

- הצרכנים מעדיפים את השיטה הראשונה, ואילו היצרנים אדישים בין השתיים.
- הוצאות הממשלה שוות בשתי הדרכים.
- הצרכנים והיצרנים אדישים בין שתי הדרכים.
- היצרנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות ובין דרך שלישית של מכסת ייצור.

לפתרון מלא בסרטוני וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

הערה: מכסות ייצור לא בחומר שלכם ולא סעיף ד' רלוונטי בחלקו.

5.9. בשוק החלב, עקומות ביקוש והיצע רגילות. המחיר בשיווי משקל הוא 5 ש"ח והממשלה מחליטה לקבוע מחיר מקסימום של 3 ש"ח.

לשם כך היא שוקלת לתת ליצרנים סובסידיה של 2 ש"ח או למכור לצרכנים את עודפי הביקוש. צעד כזה יוביל ל:

- א. סובסידיה של 2 ש"ח ליצרן תשיג את המטרה.
- ב. סובסידיה של 2 ש"ח ליצרן תגרום לעודף ביקוש בשוק החלב.
- ג. היצרנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות.
- ד. הצרכנים מעדיפים שהממשלה תיתן סובסידיה.

פרק ו: התערבות ממשלה – ייבוא / ייצוא

- 6.1. ענף X במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. מכאן ש:
- במשק יתפתח ייבוא, במידה והמחיר העולמי גבוה מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
 - במשק יתפתח ייצוא במידה והמחיר העולמי נמוך מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
 - המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, במידה והמחיר העולמי שווה למחיר שהיה בשיווי משקל.
 - המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, בכל מקרה.
- 6.2. ענף החולצות במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי נמוך מהמחיר השורר בתחרות משוכללת.
- הציגו את מצב המשק בגרף.
 - כעת הממשלה מטילה מכס על הייבוא. הציגו את המצב החדש על אותו גרף.
- 6.3. ענף החולצות במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי נמוך מהמחיר השורר בתחרות משוכללת ולכן מתקיים ייבוא. כעת הממשלה מטילה מכס על הייבוא.
- המחיר בשוק המקומי לא ישתנה.
 - הייבוא למשק יגדל.
 - הכמות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תגדל והכמות הנצרכת ע"י הצרכנים המקומיים תקטן.
 - הכמות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תקטן והכמות הנצרכת ע"י הצרכנים המקומיים תקטן.
- 6.4. ענף הביגוד במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שמתקיים ייבוא של בגדים. כעת היצרנים הישראליים גילו שיטות ייצור חדשות שמוזילות את ייצור הבגדים. כתוצאה מכך:
- המחיר בשוק המקומי יירד.
 - רווחי היצרנים המקומיים לא ישתנו.
 - הכמות הנרכשת ע"י הצרכנים המקומיים מהארץ ומחו"ל ביחד תגדל.
 - הייבוא יגדל.

6.5. ענף הפלפלים במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי גבוה מהמחיר השורר בתחרות משוכללת ולכן מתקיים ייצוא. כעת הממשלה נותנת סובסידיה לייצואנים של הפלפלים. מכאן ש :

- א. המחיר בשוק המקומי לא ישתנה כי הסובסידיה היא לייצוא בלבד.
- ב. הייצוא של המשק יגדל והצריכה המקומית תקטן.
- ג. הכמות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תגדל והכמות הנצרכת ע"י הצרכנים המקומיים תגדל.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

6.6. ענף הפלפלים במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי גבוה מהמחיר השורר בתחרות משוכללת ולכן מתקיים ייצוא. כעת עקב חרם עולמי, הפסיקו לקנות פלפלים מישראל. כתוצאה מכך :

- א. המחיר בשוק המקומי לא ישתנה.
- ב. הייצור המקומי והצריכה המקומית יקטנו.
- ג. הרווחים של היצרנים המקומיים יקטנו והרווחה של הצרכנים המקומיים תגדל.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.